

ΜΑΘΗΜΑ:	ΕΚΘΕΣΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:	ΔΡΑΚΟΥΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΤΑΞΗ:	Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ:	3 ΩΡΕΣ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	03/11/2018

Προσδιορισμός του όρου «η γλώσσα των νέων» και συσχέτισή της με την κοινή γλώσσα.

Οι άνθρωποι ανέκαθεν είχαν την ανάγκη να εκφράσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους και να επικοινωνούν με τους ομοίους τους. Αρχικά επικοινωνούσαν με νοήματα, χειρονομίες, σινιάλα και διάφορους ήχους. Στη συνέχεια συμπέραναν ότι δεν μπορούσαν να εκφραστούν πλήρως μόνο με αυτά. Έτσι, σταδιακά δημιουργήθηκε ο λόγος. Η γλώσσα, δηλαδή, αποτελεί κατάκτηση του ανθρώπου από τη στιγμή που αυτός κατανόησε ότι έπρεπε να επικοινωνήσει στο πλαίσιο της συλλογικής πραγματικότητας, όπου ζει. Αυτή αποτέλεσε προϊόν της συν-εργασίας των πρώτων ανθρώπων και στη συνέχεια καθοριστικό παράγοντα για τη μεταλλαγή των απλών κοινωνιών σε οργανωμένες πολιτείες μέσω της διατύπωσης γραπτών νόμων.

Η γλώσσα, επομένως, είναι ένας κώδικας επικοινωνίας και, ως τέτοιος, είναι αναγκαίο να εμπεριέχει νόημα αναγνωρίσιμο από όλους τους ομιλητές της. Κατά τη διάρκεια των χιλιετιών, η γλώσσα εξελίσσεται, ανάλογα με τις κοινωνικοπολιτικές μεταβολές και καθρεφτίζει την κουλτούρα ενός λαού.

Η έννοια λόγος δηλώνει δύο πολύ σημαντικές ιδιότητες της ανθρώπινης φύσης: τη λογική σκέψη από τη μια και το χάρισμα της ομιλίας, του αρθρωμένου λόγου, από την άλλη. Και επειδή οι δύο αυτές ιδιότητες συνυπάρχουν και συλλειτουργούν, γίνεται σαφές ότι η σκέψη βρίσκεται σε σχέση αλληλεξάρτησης με τη γλωσσική διατύπωση της. Αυτό άλλωστε εννοούσε και **ο Αριστοτέλης**, όταν χαρακτήρισε τον άνθρωπο «**έλλογο ον**», ον που μπορεί να σκέπτεται και να μιλά.

Είναι απολύτως σαφές όμως, ότι η γλώσσα ως κώδικας επικοινωνίας απαρτίζεται από σημεία –σύμβολα, τις λέξεις, που δεν είναι ένα τυχαίο άθροισμα. Για να επιτευχθεί δηλαδή η γλωσσική επικοινωνία, οι λέξεις δομούνται, συντάσσονται βάσει κανόνων γνωστών και στον πομπό και στον εκάστοτε δέκτη. Έτσι, η γλώσσα αποκτά νόημα και γίνεται λόγος, γραπτός ή προφορικός. Σύμφωνα με τα παραπάνω, λόγος είναι κάθε γλωσσική έκφραση, γραπτό κείμενο, προφορική ομιλία, που διατυπώνεται με άρτιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύεται το νόημα που εμπεριέχει και που ο άνθρωπος επιθυμεί να ανακοινώσει στους άλλους.

Η γλώσσα ,λοιπόν, είναι ένα σύστημα συμβόλων που βρίσκονται σε λειτουργική ενότητα, αποτελούν έναν ιδιαίτερο κώδικα έκφρασης, επικοινωνίας και σκέψης και αντανakλά την ξεχωριστή σύλληψη, οργάνωση και έκφραση του κόσμου από ένα άτομο ή ένα λαό-έθνος. Πρόκειται για μια ικανότητα που πηγάζει από την κοινωνική ζωή και καθορίζεται από αυτήν. Είναι προϊόν πολιτισμού και κοινωνικός θεσμός. Η κοινωνική συμβίωση γεννά ανθρώπινους θεσμούς με μερική ή καθολική αξία και η γλώσσα ανήκει στη δεύτερη κατηγορία. Γι' αυτό και η γλώσσα -ως κοινωνικό προϊόν- είναι πολύμορφη και πολύπλοκη, όσο και η κοινωνία από την οποία αναδύεται και την οποία εκφράζει και υπηρετεί.

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A.1. Τι εννοούσε ο **Αριστοτέλης**, όταν χαρακτήρισε τον άνθρωπο «**έλλογο ον**», ον που μπορεί να σκέπτεται και να μιλά ; (15 μον.)

B.1. Να εντοπίσετε στο κείμενο τρία σημεία στα οποία η γλώσσα χρησιμοποιείται συνυποδηλωτικά. (6 μον.)

B.2. αρχικά, όπως, έτσι , λοιπόν, γι αυτό , επομένως : να γράψετε τι δηλώνει κάθε μια από τις παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις.(6 μον.)

B.3. Ποιά η δομή της τελευταίας παραγράφου; (6 μον.)

B.4. Ποιος ο τρόπος ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου; (5 μον.)

B.5. Να γράψετε μια συνώνυμη για κάθε μια από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου. (6 μον.)

B.6. Να εντοπίσετε 4 σύνθετες λέξεις του κειμένου και να τις καταγράψετε. (4 μον.)

B.7. Να εντοπίσετε 2 ρήματα παθητικής φωνής και να τα καταγράψετε. (2 μον.)

Γ. Καλείστε να εκφωνήσετε ομιλία για την παγκόσμια ημέρα γλώσσας. Να αναφερθείτε στην αξία της αλλά και στους κινδύνους αλλοίωσής της σε 300 λέξεις. (50 μον.)